

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

TABULARUM RUD.

72

Ergo etiam hunc 1061, subtrahere à superiori residuo 11466, restatq; 10405, proportio Arcuum Eccentri diurnorum quæsita.

Lubet eandem indagare per traditum Compendium. Primum igitur retineo integrum excerptum communem 42101. Deinde cum Anomalia ex excerpto correspondenti Intercolumnio 18710: & cum Anomalia similiter in Intercolumnio respondenti, excerpto Logarithmico 2100. Et quia subtrahendus erit uterque, summam eorum facio 20810: hac subtrahacta à 42101, relinquit 21291. Ejus semissis fiet 10646, qui supra verior prodigt 10405; at non magno effectus discrimine, ut apparabit usq; præcepti sequentis.

EXEMPLUM ALTERUM IN UNO INFERIORUM.

Nota sit Anomalia coequata $\odot^{\circ} 0' 0''$. $\odot^{\circ} 0' 0''$. Igitur in Tabula Equationum $\odot$, è regione Anomalie Eccentri 90° , seu Media $102^\circ 1' 57''$, inventio Logarithmum 94660, cuius semissis est 47330. Deinde Anomalia $\odot^{\circ} 0' 0''$, que hic inventur ipsa, in cella primâ, differt à proxima cella Media per $1^\circ 12' 35''$, cuius Log-us ex Heptaco-fiade est 19045. Et quia Mercurius est Inferiorum unius, ejus vero Anomalia datur $0^\circ 0'$, supra Anomaliam Eccentri Gr. 90, subtraho igitur 19045, à 47330, restant 28285. Tertio Anomalia media $\odot^{\circ} 0' 0''$, differt à proxima cella per $1^\circ 1' 5''$, cuius Logarithmum est 1792, (dimidium Logarithmi in Intercolumnio est 1785, & tantus est etiam Logarithmus Intervalli.) Sol vero est hic superior, respectu Mercurij, ejusq; Anomalia inventa est supra Anomaliam Eccentri 90° . Ergo adde hunc 1792, ad 28285, produc $\ddot{\imath}$ 30077, proportio arcum quæsita.

CUI LIBET ANOMALIAE
PLANETÆ SUOS COMMUNI-
TATIONIS ANGULOS & PROSTHAPHARES IN OR-
BIS, SEU IN INFERIORIBUS, ELONGATIONEM
ASSIGNARE, IN QIBUS IS FIAT
STATIONARIUS.

IN hoc problemate sudavit quandam Apollonius Pergeus Geometra, dixitq; quid Geometræ facere debeant, ut hic juvent Astronomos; at nec fecit ipse, quod alias jussit, nec si fecisset, problemaque solvisset, Astronomis eā resatisfecisset. Ille enim ex multis causis, quæ varietatem inducunt Stationum terminis, pauca supposuit; pleraq; dimisit intacta.

**PRAECE-
PTUM 104.** Nos, ut Apollonii acumen, quæ licet, æmu-
lerum: proximè Geometricas angulæas in-
cidentes sic agemus.

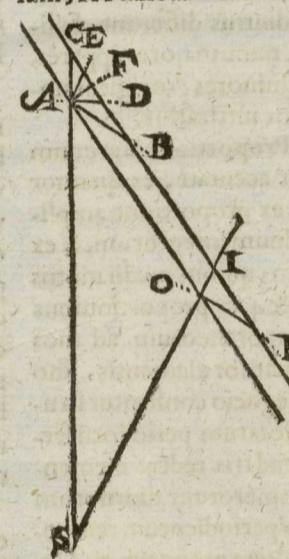
Perpræc. 94. Initio constituenda erit proportio Interval-
lorum seu distantiarum temporanearum, Solis
& à Planeta (curtati intervalli) & à Terra.

Perpræc. 103. Secundò constituenda etiam est proportio
arcum diurnorum Eccentri. Planetæ quidem
arcum diurnum Eccentri secum trahit Anoma-
lia præscripta; Solis verò Anomaliam, quæ ejus

arcum diurnum Eccentri repræsentet, opòret
eminùs conjectare, quanta præterpropter fu-
tra sit, ad formandum Comutationis Angulum;
de quæ conjecturâ adjuvanda per Tabellam, di-
cam postea.

Tertiò ponere oportet, radios ex Sole in
Planetam inq; Terram, cum subtenis diurno-
rum suorum Eccentri Arcuum, formare Angu-
los extrorsum majores recto, quantitate arcu-
um cuiusq; semidiurnorum: et si hoc exactè ve-
rum non est, præterquā in Apsidibus.

His præparatis & suppositis, cùm Stationis **stationis quinque**
definitio Astronomica fit hæc; Quando nimi-
rà linea Visionis Planetæ, post diem exactum,
in idem Zodiaci punctum secundū longitudi-
nem incidit, in quod pridiè inciderat: sive id fiat
per identitatem visoriæ unius, ut apud Tycho-
nem, sive per parallelitatem duarum, ut apud
Copernicum: formabitur igitur nobis figura il-
la, Capitis XXVII.

In hac figurâ S. Solem repræsentat, O Ter-
ram, A Planetam unum ex Superioribus, vel e-
contrario, A Terram.

O planetam unum ex
Inferioribus. AD est
areus Eccentri diurni
superioris, OP infe-
rioris major; suntq;
intercepti inter viso-
rias OA & PC paral-
elas. Igitur datur pro-
portio AS, ad SO; **Perpræc. 94**
inventa verò est pro-
portio AD ad OP, mi-
nor altera. Quare du-
ctis ex A parallelis.
AE ipsi SO, & AB
ipsi OP, erunt ut AS
ad SO, sic CA ad AE
æqualem ipsi OI, &
sic nota earum proportio. Sic etiam AB æqualis
est ipsi OP: nota igitur est proportio DA ad
AB. Deniq; quia triangula ASD, OSP ponun-
tur esse æquicura, & major angul $\circ$ OSP, quàm
ASD; Minor igitur angul $\circ$ SOP, quàm SAD;
major igitur CAD, quàm IOP vel EAB: & u-
terq; major recto, quantitate arcum semidiurno-
rum.

Cum igitur Angulus Commutationis quæ-
ratur, per quem Planeta fiat Stationarius; ejus
equidem Complementum est ad duos rectos:
angulus ASO, vel CAE. Quare ex datis quæ-
ratur angulus CAE, initio facto à positione ip-
sius ACB ut noti: & processu per positionis cor-
rectionem traducto, ut supra doctus es.

Exemplis utemur præcepti præcedentis. In eis
Martis quidem Anomalia Eccentri datur, Solis
demum queritur; quæ data, proportiones erunt no-
tae CA, ad AE, & DA, ad AB. Quia igitur po-
sitifuit Anomalia Solis esse $53^\circ 12'$; nec multum
peccatur vel per magnum hujus positionis errorem:
valeat igitur etiam hic eadem Solis Anomalia.
Ejus Intervalli à Terra Log-us — 1092, Martis
curtati Intervalli Log-us — 132532; itaq; propor-
tio Intervallorum temporanea 31428. Cum igitur
in hoc Exemplo Mars concipiatur in A; hac erit

Pro